

PROJEKTY

DOBREJ NOVINY
v roku 2018

☀ NA CESTE K ŽIVOTU

Sestry vincentky vedú na severe Etiópie v meste Alitena zdravotné stredisko zamerané na starostlivosť o matky s deťmi. Aj vďaka podpore Dobrej noviny môže po náročnom teréne jazdiť sanitka k akútnym prípadom alebo k mamičkám pred pôrodom.

Malá Weini sa vďaka včasnému príchodu sanitky narodila pod dohľadom lekára. Dnes má vyše dvoch rokov, je síce drobná, ale silná a plná energie.

Ababa Hauku a malá Weini,
foto: Damica Olexová, 2016

ETIÓPIA

STAROSTLIVOSŤ O MAMY A ICH DETI NA SEVERE ETIÓPIE

Nastávajúce mamičky po spoločnom stretnutí,
foto: Danica Olexová, 2016

Mamy a ich deti potrebujú veľkú starostlivosť. V oblasti Irob na severovýchode Etiópie žijú rodiny v ťažko dostupnom teréne. Z prašnej a kľukatej cesty prechádzajú k svojim domom ešte pešo úzkymi skalnatými chodníkmi. Budúce mamy sa však nemusia obávať. Vďaka sanitke miestneho zdravotného strediska, ktorá vyráža na cesty vo dne i v noci, sa môžu spoľahnúť na bezpečný pôrod pod dohľadom lekára aj v tomto náročnom prostredí. „Z dediny ma priniesli ľudia na tradičných nosidlách. V stredisku mi pomohli. Po dni prežitom v bolestiach sa narodilo moje prvé dieťaťko,“ hovorí počas školenia o svojej skúsenosti pani Ababa Tekla.

Zdravotné stredisko v Alitene vedú sestry vincentky. Dobrá novina ho podporuje od mája 2015. Čoraz viac žien sa prichádza doň poradiť o svojom zdraví. Pravidelné prehliadky v tehotenstve i po ňom sa už stávajú neodmysliteľnou súčasťou ich životov. V stredisku ich učia správnej starostlivosti o novorodencov a deti do piatich rokov života. Ak matka alebo dieťa ochorie, predpíšu lieky, zaočkujú a v prípade nedostatočnej výživy zabezpečia pre nich výživové doplnky. Rôzne stretnutia prebiehajú aj v dedinách, aby sa budúce mamy medzi sebou spoznali a vzájomne sa podporovali.

Dobré noviny Dobrej noviny prinášajú článok *Na ceste k životu*, v ktorom koordinátorka Anna Paľovová približuje príbeh narodenia malej Weini.

ETIÓPIA

✪ VZDELANIE PRE DETI S POSTIHNUTÍM V ETIÓPSKOM OKRESE MUNESA

Smiech a radosť prišli do života Zamzam, keď sa skamarátila so sociálnym pracovníkom z organizácie HEfDA. Vďaka podpore sa našli prostriedky na ošetrovanie v nemocnici, kde vyliečili jej rany na nohách, poskytli protézy a špeciálne topánky. Bashir tiež utrpel popáleniny, keď mal len dva mesiace. Dnes aj s barlami veľmi rád hrá futbal so spolužiakmi v škole. Solomon s poruchou reči presvedčil ľudí o svojej šikovnosti, odkedy chodí do školy. Tieto príbehy sú vám už iste známe. Nové pribúdajú, keďže až 85 detí s postihnutím môže s malou podporou vo forme mesačného štipendia prekonávať veľké predsudky, ktoré voči nim majú susedia. Partnerská organizácia HEfDA rovnako organizuje výmenu skúseností medzi špeciálnymi školami

a inými organizáciami, aby sa zlepšila kvalita a prístupnosť inkluzívneho vzdelávania pre ešte viac detí v celom okrese.

Zamzam s mamou pri príprave kávy, foto: Danica Olexová, 2016

JUŽNÝ SUDÁN

✪ VZDELÁVACIE CENTRUM SV. PETRA CLAVERA V RUMBĚKU

Centrum dlhodobo poskytuje absolventom 8. ročníka základných škôl dva kurzy – jeden zameraný na inštaláciu a prevádzku jednoduchých elektrických a solárnych systémov a druhý na vodu a sanitáciu. Absolventi získané teoretické a praktické zručnosti uplatnia napr. pri opravách solárnych panelov, pokazených vodných čerpadlách, naučia sa efektívne nakladať s odpadovou vodou a stavať ekologické toalety. Ponúkané kurzy zvyknú absolvovať aj zamestnanci Ministerstva pre vodné zdroje, ktorí si týmto spôsobom zvyšujú svoju odbornosť. Napriek zložitej situácii v krajine v máji 2017 úspešne ukončilo 8-mesačné štúdium 21 študentov, z toho 14 v odbore elektrické a solárne systémy a 7 v odbore voda a sanitácia. Centrum spravuje

východoafrická provincia rehole jezuitov, na čele centra je od roku 2010 páter Georges Kimonge.

Študenti zapájajú elektrický obvod vrátane vypínačov a zásuviek, foto: Norbert Demmelbauer, 2016

KEŇA

☼ SPOLUPRÁCA S CARITAS LODWAR

Čistá voda pre dediny v kenskej Turkane

Keď sa v dedine s jednou studňou pokazi pumpa, ľudia musia prejsť priemerne 6 km k ďalšiemu vodnému zdroju. V porovnaní s minulosťou, keď ženy a deti trávil hodiny a hodiny chodením po špinavú vodu k nevelmi bezpečným vodným zdrojom, je to ale významný posun vpred. Skúsení vodní technici už roky neprestajne sprístupňujú ľuďom a ich zvieratám čistú vodu, zaúčajú ich do jednoduchých opráv vodných púmp a inštalujú solárne, vodné a osvetľovacie zariadenia. V Turkane je funkčných približne 800 vodných zdrojov, pričom vod-

ný tím Caritas Lodwar opraví ročne asi polovicu z nich. Tímoví sociálni pracovníci rozhovormi o hygiene nielenže zlepšujú zdravie ľudí, ale pomáhajú im nachádzať aj nové riešenia, ako zvládať narastajúce suchá bez zdrvivujúcich dopadov na rodinu.

Vodný projekt Turkana, foto: Marián Čaučík, 2015

Podpora v núdzi

Kvôli vysokej miere chudoby v oblasti Turkana a opakovanému suchu trpia mnohí ľudia nedostatkom jedla počas celého roka. Najviac ohrození sú starí ľudia, ktorí si nedokážu nájsť žiadnu prácu a ktorých príbuzní často vnímajú ako bremeno. Diecézny sociálny program sa venuje rôznym potrebám zraniteľných a znevýhodnených skupín, ktoré pochádzajú z Lodwaru a jeho okolia – nutričná podpora pre pacientov s tuberkulózou, zdravotné výdavky pre chorých, výdavky na pohreb, výstavba prístreškov, príspevok na školské poplatky detí z veľmi chudobných rodín a iné.

Sociálny program, foto: Jozef Magda, 2015

Rehabilitácia a vzdelanie pre deti s telesným postihnutím v Lokichare

Centrum Jána Pavla II. poskytuje komplexnú starostlivosť, rehabilitáciu a vzdelanie 73 deťom s postihnutím vrátane stretnutí s rodičmi a informovaní o príčinách postihnutia a spôsoboch, ako im predchádzať. Takto prinavracia deťom život a dôstojnosť, čo im uľahčí ich (opätovné) včlenenie sa do spoločnosti.

Diecézny program vzdelávania dospelých, foto: Darina Maňurová, 2016

Učia sa nielen čítať

Vedieť čítať otvára mnohé dvere – vzdelanie, práca, radosť z porozumenia, sebadôvera – a nikdy nie je neskoro začať. Od roku 2015 funguje trieda v Lochor-angerengo, kde každý deň štyri hodiny vyučuje učiteľ diecézneho programu dospelých žiakov z dediny. Catherine, Alice a ďalší sa v nej naučili čítať, písať svoje meno, rozpoznávať peniaze a teraz vedú pomôcť svojim deťom s úlohami či mať svoj zisk z drobného podnikania pod kontrolou.

KEŇA

☼ KVALITNÉ VZDELANIE PRE LEPŠIU BUDÚCNOŠŤ PRESÍDLENCOV Z TURKANY

Projekt realizuje komunitná organizácia Program Dobrého Pastiera, ktorú založili sestry Milosrdnej matky dobrého pastiera v Kitale na západe Kene. Program pracuje najmä s komunitou utečencov a presídlencov z Turkany v slume Kipsongo. Väčšina sem prišla z konfliktných oblastí na hraniciach Turkany, kde sú bežné spory o vodu, pastviny a dobytok s kmeňmi Pokotov.

Ako kočovný a pastiersky kmeň sa v Kitale musia prispôbiť úplne inému životnému štýlu. Program kladie dôraz na vzdelávanie turkanských detí a na posilnenie ekonomickej sily ich rodičov, ktorí tak postupne dokážu prispievať na vzdelanie detí z vlastných príjmov.

Kitale je úrodná oblasť a väčšinu obyvateľstva živí poľnohospodárstvo. Turkanci v Kitale zväčša skončili na najnižšej priečke spoločenského rebríčku – bariérou boli

zvyky, kultúra, vzdelanie, jazyk a zručnosti. Sestry sa spolu s rodinami detí usilujú o zabezpečenie kvalitného vzdelania a vytvorenie prístupu k nemu pre deti z najchudobnejších rodín, ktoré často kvôli hladu a chudobe končia na ulici. Program pomáha rodinám s poplatkami a vybavením prijatia do školy. Rodiny, ktoré sa zúčastňujú programu ekonomickeho posilňovania, sa na poplatkoch dokážu výraznejšie podieľať.

Rodičia, najmä matky detí, sú organizované v skupinách, v ktorých si spolu šetria. Projekt im poskytne malé granty (asi 50 eur), ktoré im umožnia naštartovať drobné podnikanie. Matky pracujú aj na farme – tu sa učia potrebným zručnostiam a pomáhajú programu potravinami pre deti v neformálnom vzdelávacom centre Hekima i v miestnych školách. V roku 2018 umožní tento projekt 60 vybraným matkám prenajať si pôdu a farmáričiť na nej.

Deti si vychutnávajú kenský čaj s mliekom v neformálnom vzdelávacom centre Hekima, ktoré pripravuje deti na vstup do škôl, foto: archív sestry Justície Pili

Ženy na farme Shalom pestujú hlavne kukuricu, ktorá je v tejto oblasti základnou potravinou, foto: archív sestry Justície Pili

KEŇA

✪ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA PRE DETI S PORUCHAMI SLUCHU

Túto špeciálnu internátnu školu momentálne navštevuje 78 nepočujúcich detí. Okrem základného vzdelania tu získavajú aj ďalšie praktické zručnosti

potrebné pre život. Malé sestry sv. Františka, ktoré školu vedú od jej otvorenia v roku 2010, sa usilujú zvýšiť šance týchto detí na vlastné uplatnenie sa v živote a sebestačnosť napriek postihnutiu.

Deti sú veľmi šikovné a škola sa v posledných rokoch prebojovala do národnej úrovne športových súťaží kenských základných škôl. Uspeli najmä v atletike. V roku 2017 školu záverečnou skúškou ukončilo prvých päť absolventov. Aj takéto úspechy sú pre komunitu, ktorá často stále neverí, že deti s postihnutím môžu byť úspešné, dôležitým svedectvom.

Deti milujú šport a hry, prestávky často trávajú v pohybe na školskom dvore.
Foto: Danica Olexová, 2016

✪ BUDOVANIE KAPACÍT RODIČOV, UČITEĽOV A OPATROVATEĽOV DETÍ SO ŠPECIÁLNYMI POTREBAMI

Tím terapeutov a špeciálnych pedagógov z organizácie SEP pracuje s projektami, ktoré sa venujú deťom s postihnutím v chudobných oblastiach, hlavne v slumoch. Usilujú sa o zlepšenie kvality terapie, zapojenie rodičov a opatrovateľov a o inklúziu detí s postihnutím do spoločnosti.

Rodičov, učiteľov a príbuzných učia ako správne chápať špeciálne potreby detí a ako ich čo najlepšie podporiť, aby dosiahli svoj potenciál.

Pani Ruth Mueni žije v nairobskom slume Korogocho. Jej dcérka Nikol má mozgovú obrnu, ktorá okrem iných ťažkostí dievčatku spôsobila aj problémy so svalovou koordináciou. Pomoc profesionálov zo SEPU si Ruth veľmi cení a na Nikol vidí po niekoľkých mesiacoch terapie veľké zmeny. Sama s ňou doma každý deň cvičí a nevie sa dočkať, kedy bude Nikol chodiť. Foto: Danica Olexová, 2017

UGANDA

ŽIVOT MENIAJÚ OPERÁCIE DETÍ V MBALE

Už 17 rokov sa nemocnica CURE Uganda špecializuje na operácie detí trpiace na hydrocefalus (vodnatieľka mozgu) a rázštep chrbtice. Počas uplynulého roka navštívilo nemocnicu vyše 6-tisíc detí, pričom u 1 167 prípadov bol nevyhnutný chirurgický zákrok.

V nemocnici uplatňujú nový postup liečby hydrocefalu, tzv. endoskopickú ventrikulostomiu (ETV). Použitím endoskopu vytvoria prirodzené odvodňovanie nadbytočnej mozgovomiechovej tekutiny, ktorá spôsobuje hydrocefalus (navonok sa prejavuje neprirodzeným zväčšením hlavy dieťaťa). Táto metóda je menej invazívna ako tradičné riešenie drenážnym systémom a zároveň sa spája

s menším rizikom pooperačných komplikácií u malého pacienta.

Jedným z malých pacientov je aj Patrick, ktorému diagnostikovali hydrocefalus len niekoľko dní po narodení. Aj vďaka šíreniu osvetu o príčinách tohto ochorenia a možnostiach liečby ho mama Irene priniesla do nemocnice. Tam podstúpil dokonca dve operácie mozgu. Operácie boli úspešné, Patrickov stav sa výrazne zlepšil a o niekoľko dní ho prepustili do domácej opatery. Jeho stav budú lekári aj naďalej pozorne sledovať.

Dobrá novina prispieva na krytie nákladov na operáciu pre 100 detí, ktorých rodičia by si ju inak nemohli dovoliť.

Patrick sa zotavuje po operácii mozgu na pooperačnom oddelení, foto: archív Detskej nemocnice CURE Uganda, 2016

Z výťažku verejnej zbierky podporí Dobrá novina v roku 2018 aj ďalšie rozvojové projekty, vytvárajúce podmienky na dôstojný život detí, mladých ľudí, dospelých, rodín a komunít v krajinách subsaharskej Afriky.

Projekty Dobrej noviny v roku 2018 vydáva eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí, Miletičova 7, 821 08 Bratislava 2, pre svoju vnútornú potrebu. Tel.: 02 20 44 52 54, 0908 183 410, email: dn@erko.sk, www.dobranovina.sk. Neprešlo jazykovou úpravou.

Občianske združenie eRko – HKSD podpísalo Kódex používania obrazového materiálu a podávania správ. Svoje komentáre a výhrady môžete zaslať na kodex@erko.sk.